

Kunnskapsdepartementet

Fylkesmannen representerer staten i fylkene, og skal medvirke til at den nasjonale politikken blir fulgt opp regionalt og lokalt. Utdanningsdirektoratet er delegert ansvaret for embetsstyringen av Fylkesmannen på barnehage- og opplæringsområdet.

Innenfor barnehage- og opplæringsområdet har Fylkesmannen følgende oppgaver:

- utøve tilsyn og bidra til at avdekkede lovbrudd rettes
- behandle klagesaker
- forvalte statlige tilskuddsordninger
- informere og veilede kommuner som lokal barnehagemyndighet, barnehage- og skoleeiere, allmennhet og aktuelle målgrupper om innhold, prinsipper og mål i den nasjonale utdanningspolitikken og regelverket
- medvirke til at kommunene oppfyller lovfestet rett til barnehageplass
- bidra til kvalitets- og kompetanseutviklingsarbeid i barnehagesektoren i samarbeid med kommunen som lokal barnehagemyndighet
- følge opp regionalt og nasjonalt arbeid med det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet for grunnopplæringen, herunder eksamen og nasjonale prøver
- bidra til kompetanseheving av barnehageansatte, lærere, barnehage- og skoleledere og andre i samarbeid med barnehage- og skoleeier
- stimulere til tverretattlig og tverrfaglig samarbeid som omfatter barn, oppvekst og opplæring samt følge med på om slikt samarbeid skjer på lokalt nivå

Hovedprioriteringer i 2013

- Fylkesmannen skal føre tilsyn med kommunene som barnehagemyndighet og gi veiledning for å sikre at de utfører sine lovpålagte oppgaver. Det er særlig viktig å gi veiledning om forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager og være en pådriver overfor kommunene når det gjelder å innfri retten til barnehageplass.
- Fylkesmannen skal forvalte midler til lokale utviklingstiltak, følge opp og være en pådriver i kompetansesatsingen og rekrutteringskampanjen og andre kvalitetstiltak innenfor ulike satsinger i barnehagesektoren
- Fylkesmannens hovedoppgave på utdanningsområdet er å føre tilsyn med opplæringsloven og gi veiledning til skoleeiere for å sikre at grunnopplæringen blir drevet i samsvar med regelverket.
- Fylkesmannen skal gjennomføre tiltak for økt kvalitet i grunnopplæringen, spesielt på områdene kompetanseutvikling og erfarings- og kunnskapsinnhenting.

Alle oppdragene på opplærings- og barnehageområdet er fordelt på fire resultatområder med underområder (merk at nummereringen noen steder hopper over et nummer, dette fordi tidligere underområder er tatt ut):

Resultatområde 31 Tilsyn og forvaltningsoppgaver på opplæringsområdet

31.1 Tilsyn

Oppdrag

Fylkesmannen skal:

- føre tilsyn med kommuner og fylkeskommuner og andre som driver opplæring etter opplæringslova (inkludert opplæring for voksne, opplæring innenfor kriminalomsorgen og opplæring i sosiale og medisinske institusjoner)
- i tråd med [aktivitetskravene](#), videreføre felles nasjonalt tilsyn på området elevenes psykososiale miljø, føre tilsyn med prioriterte områder og utføre egeninitierte tilsyn. De prioriterte områdene i 2013 er: voksnes rett til opplæring, nasjonale prøver og lokalt læreplanarbeid
- følge opp tidligere tilsyn med samiske elevers rettigheter.
- prioritere arbeid for at tilsynsobjektene retter lovbrudd avdekket gjennom tilsyn
- varsle direktoratet om risikoområder på privatskolefeltet ved bruk av skjema på FM-nettet
- publisere alle sine tilsynsrapporter på fylkesmannen.no senest en måned etter klagefristens utløp

Fylkesmannen i Troms skal:

- føre tilsyn med Longyearbyen lokalstyre på opplæringsområdet

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Bakgrunnsinformasjon

- [LOV-1998-07-17-61](#) Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)
- [FOR-2006-06-23-724](#) Forskrift til opplæringslova
- [FOR-1999-06-25-708](#) Forskrift om utfylling av dei overordna måla og prinsippa for opplæringa i grunnskolen og i den vidaregåande opplæringa
- [Delegasjonsbrev av 27.09.10 fra Utdanningsdirektoratet til fylkesmennene](#)
- [Udir-1-2012 Kunnskapsløftet – fag- og timefordeling og tilbudsstruktur](#)

Resultatkrav

Direktoratet vil i hovedsak vurdere embetenes måloppnåelse ut fra følgende resultatkrav:

- at tilsynsaktiviteten er gjennomført i henhold til aktivitetskrav for det enkelte embete i 2013
- at tilsynsvirksomheten er basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger, bl.a. ved bruk av data fra GSI, Skoleporten, resultater fra eksamener og prøver m.m.

- at Fylkesmannen har bistått Utdanningsdirektoratet ved utviklingen av tilsyn på opplæringsområdet, og implementert nyutviklet tilsynsmetodikk.
- at tilsyn er gjennomført etter gjeldende metodehåndbok og instruksverk for å sikre likebehandling og ensartet tilsynspraksis

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.
- Fylkesmannen skal orientere om hvilke vurderinger som lå til grunn for valg av tema, objekt og dimensjonering av egeninitierte og hendelsesbaserte tilsyn.
- Fylkesmannen skal særskilt vurdere i hvilken grad tilsynsobjektene retter lovbrudd avdekket gjennom tilsyn.

Annen rapportering:

- Etter gjennomført tilsyn, skal fylkesmannen fylle ut en egen rapporteringsmal. Utfylt mal sendes til post@udir.no innen 28. februar.

31.2 Klagesaksbehandling

Oppdrag

Fylkesmannen skal:

- behandle klager på enkeltvedtak i grunnskolen og i videregående opplæring i henhold til forvaltningsloven, opplæringsloven, privatskoleloven og kapittel 4 i voksenopplæringsloven og forskrifter til disse
- behandle klager vedrørende spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder, jf. § 2-6 tredje ledd og kap. 5 i opplæringsloven
- sørge for at klagebehandling blir gjennomført ved sentral sensur, jf. res.område 31.5

Fylkesmannen i Oslo og Akershus skal:

- være klageinstans for enkeltvedtak etter privatskoleloven ved norske skoler i utlandet

Fylkesmannen i Troms skal:

- behandle klagesaker fra Longyearbyen lokalstyre på opplæringsområdet

Finansiering

- Finansierte over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 17.07.1998 nr. 61](#) Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)
- [LOV-2003-07-04-84](#) Lov om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova)
- [Voksenopplæringsloven](#) (Lov om voksenopplæring)
- [2006.06.23 nr 0724](#): Forskrift til opplæringslova.
- [1999.06.25 nr 0708](#): Forskrift om utfylling av dei overordna måla og prinsippa for opplæringa i grunnskolen og i den vidaregåande opplæringa.
- [2006.07.14 nr 0932](#): Forskrift til privatskolelova
- [2006.12.19 nr 1503](#): Forskrift om budsjett, rekneskap, kontroll og revisjon for skolar med rett til statstilskot etter privatskolelova (økonomiforskrift til privatskolelova)
- [Forskrift om diverse skoler etter voksenopplæringsloven kap. 4.](#)
- [Lov 10.02.1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker \(forvaltningsloven\)](#)
- [Delegasjonsbrev av 27.09.10 fra Utdanningsdirektoratet til fylkesmennene](#)

Resultatkrav:

- Fylkesmannen skal i hovudsak behandle klagesaker innan 3 måneder.

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenervering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.
- Fylkesmannen skal i årsrapporten oppgi antall og type saker hvor klager henvender seg på nytt til Fylkesmannen hvor skoleeier ikke har fulgt opp vedtaket. Det skal også rapporteres om de tilfellene der Fylkesmannen er blitt kjent med saken på annen måte, for eksempel gjennom media.
- I årsrapporten skal Fylkesmannen rapportere om antall klager, typer og resultatene av behandlingen fordelt på grunnskolen, vidaregåande opplæring, private skoler, diverse skoler samt spesialpedagogisk hjelp før opplæringspliktig alder. Rapportering på klagesaker skal gjøres i det elektroniske årsrapporteringssystemet.

31.3 Grunnskolens informasjonssystem (GSI)

Oppdrag

Fylkesmannen skal:

- kvalitetssikre innrapporterte data, og veilede og følge opp kommunene og de private skolene

Fylkesmannen i Oslo og Akershus:

- har i tillegg ansvar for å følge opp norske private skoler i utlandet

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\)](#)
- [Lov om private skolar med rett til statstilskot \(privatskolelova\)](#)

Resultatkrav

Fylkesmannen har ansvar for:

- at alle skoler og skoleeiere har rapportert data i grunnskoleskjemaet, voksenopplæringsskjemaet og musikk- og kulturskoleskjemaet
- at alle private skoler som driver grunnskoleundervisning for elever i skolepliktig alder, og/eller SFO som drives etter avtale med kommunen, har rapportert data
- at data er kvalitetssikret innen fristen
- å delta i årlig evaluering av skjemaene

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.

31.4 Informasjon og veiledning

Oppdrag

Fylkesmannen skal informere og veilede lokale skoleeiere, allmennhet og aktuelle målgrupper om innhold, prinsipper og mål i den nasjonale utdanningspolitikken.

Fylkesmannen skal ha et særskilt søkelys på lov- og regelverk:

- gi informasjon og veiledning om regelverket for grunnopplæringen
- formidle resultater fra tilsyn for å øke regelverksetterlevelsen blant skoleeiere og -ledere
- informere om kravene til saksbehandling og enkeltvedtak etter forvaltningsloven og opplæringsloven
- informere om endringer i regelverket knyttet til lokalt gitt muntlig eksamen

Fylkesmannen i Oslo og Akershus skal:

- gi informasjon og veiledning om regelverket til norske private skoler i utlandet

Fylkesmannen i Troms skal:

- gi informasjon og veiledning om regelverket til Longyearbyen lokalstyre og skole

Fylkesmannen skal også:

- bidra ved gjennomføring av regionale konferanser om lokalt læreplanarbeid med særlig vekt på grunnleggende ferdigheter i forbindelse med implementeringen av reviderte læreplaner i Kunnskapsløftet og Kunnskapsløftet Samisk. Det vil bli gitt egne oppdrag på dette.
- videreføre arbeidet med fylkesvise nettverksgrupper for kommuner og skoler som er med i forsøket med arbeidslivsfaget og arrangere en fylkessamling for arbeidslivsfaget våren 2013
- arrangere en fylkessamling for skoleledere og lærere i grunnskolen og videregående opplæring knyttet til kroppsøvfingsfaget – jf. revidert læreplan og veiledning i faget
- bistå Utdanningsdirektoratet med informasjon om bruk av veiledningsmateriell til valgfag ved å gjennomføre en samling i hver region. Aktuelle embeter vil få eget oppdrag på dette
- gi informasjon om " Bedre læringsmiljø" som ressurs i arbeidet med læringsmiljøet
- følge opp det lokale arbeidet med Manifest mot mobbing 2011-2014 og ha et spesielt søkelys på de årlige fokusområdene
- informere og veilede opplæringssektoren om regelverk, læreplaner og tilhørende materiell og ressurser som er relevant for opplæring av minoritetspråklige elever
- informere og veilede om samiske elevers rett til opplæring både i og på samisk. Dette innebærer at Fylkesmennene må sørge for at skoleeiere har kunnskap om regelverket både når det gjelder stedlig undervisning og fjernundervisning.
- sikre at det samiske innholdet i grunnopplæringen ivaretas for alle elever. Det er skoleeieres ansvar å påse at skolene utvikler lokale læreplaner som er i tråd med føringene i Kunnskapsløftet.

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510) og over Kunnskapsdepartementets kap. 226 post 21.

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa \(opplæringslova\)](#)
- [Lov om private skolar med rett til statstilskot \(privatskolelova\)](#)
- [Voksenopplæringsloven](#) (Lov om voksenopplæring)
- [2006.06.23 nr 0724](#): Forskrift til opplæringslova.
- [1999.06.25 nr 0708](#): Forskrift om utfylling av dei overordna måla og prinsippa for opplæringa i grunnskolen og i den videregående opplæringa.
- [Forskrift om diverse skoler etter voksenopplæringsloven kap. 4.](#)
- [St.meld. nr. 31 \(2007-2008\)](#) Kvalitet i opplæringen
- [Skoleporten](#)
- [Ståstedsanalysen og Organisasjonsanalysen](#)
- [Bedre læringsmiljø \(2009-2014\)](#)
- [Manifest mot mobbing, tiltaksplan 2011-2014](#)
- [Oppdragsbrev 31-11 Strategi for informasjons-, veilednings- og implementeringsarbeid på minoritetsfeltet fra Kunnskapsdepartementet til Utdanningsdirektoratet](#)
- [Oppdragsbrev 42-10 Utarbeiding av rammeverk for grunnleggende ferdigheter og revidering av læreplaner i norsk, samfunnsfag, naturfag, matematikk og engelsk](#)
- [Oppdragsbrev 04-11 om kroppsøvfingsfaget](#)
- [Oppdragsbrev 23-11 og 22-12 om innføring av valgfag](#)
- [Meld. St. 6 \(2012-2013\) En helhetlig integreringspolitikk.](#)

Resultatkrav

- Fylkesmannens tiltak har bidratt til at lokale skoleeiere og aktuelle målgrupper er gjort kjent med regelverket samt innhold, prinsipper og mål i den nasjonale utdanningspolitikken.
- Fylkesmannen har iverksatt informasjons- og veiledningstiltak innenfor de nevnte nasjonale satsingsområdene.
- Fylkesmannen har bistått Utdanningsdirektoratet med innhenting av erfaringer med veiledninger i valgfag og med arbeidslivsaget
- Fylkesmannen har iverksatt tiltak som har bidratt til at sektoren er kjent med endringer i læreplanene i grunnopplæringen

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.
- Gjennomførte tiltak, med særlig god effekt, skal omtales i årsrapporten.

31.5 Eksamen, nasjonale prøver og kartleggingsprøver

Oppdrag

Fylkesmannen skal:

- se til at gjennomføring av eksamen, nasjonale prøver og obligatoriske elektroniske kartleggingsprøver skjer etter gjeldende retningslinjer og [forskrift til opplæringslova](#)
- melde endringer i ansvarsfordelingen mellom embetene på eksamensområdet innen 1. februar hvert år til Utdanningsdirektoratet, [post@udir.no.](mailto:post@udir.no), for registrering i PAS
- rettkjenne vitnemål fra videregående skoler i Norge når vitnemålet skal brukes som dokument i utlandet

[Detaljer om oppdraget til Fylkesmannen under resultatområdet 31.5. finner du her.](#)

Fylkesmannen i Oslo og Akershus skal:

- følge opp norske private skoler i utlandet

Fylkesmannen i Vest-Agder skal:

- behandle søknader om eksamen i utlandet
Kostnadene ved behandling av disse søknadene belastes rammebevilgningen til eksamen under kap. 225 post 01.

Finansiering

- Eksamen er finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510) og over Kunnskapsdepartementets kap. 225 post 01.

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\)](#)
- [2006.06.23 nr 0724](#): Forskrift til opplæringslova
- [2006.07.14 nr 0932](#): Forskrift til privatskolelova
- [Rundskriv F-13/04 Kunnskapsløftet](#)
- [Videregående opplæring og eksamen i utlandet, brev fra Utdanningsdirektoratet til fylkesmennene og fylkeskommunene av 14.04.10](#)

Resultatkrav

- Fylkesmannen har fulgt opp avvik eller indikasjoner på avvik ved eksamen, nasjonale prøver og obligatoriske elektroniske kartleggingsprøver.

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for.
- Det skal fylles ut et eget skjema i det elektroniske årsrapporteringssystemet.

31.7 Tilskuddsforvaltning

Finansieringen av opplæringssektoren i kommuner og fylkeskommuner skjer i hovedsak gjennom kommunesektorens frie inntekter. Det er flere øremerkede tilskuddsordninger som har som mål å bidra til å finansiere deler av opplæringen i kommunal sektor og opplæring som private skoleeiere eller staten har ansvar for.

Oppdrag

Fylkesmannen skal:

- forvalte statlige tilskudd etter retningslinjene som gjelder for hver enkelt tilskuddsordning, herunder bl.a. utbetaling, kontroll og rapportering. Fylkesmannen skal følge opp at forutsetningene og kriteriene for ordningene er tilstede.

Ansvarsdeling

Tilskuddsordninger med delt forvaltning mellom Utdanningsdirektoratet og alle fylkesmannsembetene:

- [Kap. 225 post 64 Tilskudd til opplæring av unge asylsøkere og barn av asylsøkere](#)
- Tilskudd til opplæring av barn og unge i statlige asylmottak
- Tilskudd til opplæring av enslige mindreårige asylsøkere (EMA) i omsorgssentre
- [Kap. 225 post 66 Tilskudd til leirskoleopplæring](#)

Tilskuddsordninger som Utdanningsdirektoratet forvalter og fylkesmannsembetene er tillagt kontrollansvar for:

- [Kap. 225 post 60 Tilskudd til landslinjer](#)
- [Kap. 225 post 63 Tilskudd til samisk i grunnopplæringen, videregående opplæring](#)
- [Kap. 225 post 67 Tilskudd til opplæring i finsk, videregående opplæring](#)
- [Kap. 253 post 70 Tilskudd til folkehøgskoler](#)

Landsdekkende tilskuddsordninger lagt til ett eller flere fylkesmannsembeter med delt forvaltning mellom Utdanningsdirektoratet og fylkesmannsembetene:

• Kap. 225 post 63 Tilskudd til samisk i grunnopplæringen - grunnskolen	NT, NO, TR, FI
• Kap. 225 post 67 Tilskudd til opplæring i finsk - grunnskolen	TR, FI
• Kap. 225 post 68 Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen	HO
• Kap. 225 post 72 Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram og organisasjoner	VA
• Kap. 225 post 73 Tilskudd til studieopphold i utlandet	VA
• Kap. 227 post 62 Tilskudd til Fjellheimen leirskole	HE
• Kap. 227 post 71 Tilskudd til internatdriften ved Krokeide videregående skole	HO
• Kap 228 post 73 Tilskudd til private grunnskoler i utlandet - spesialundervisning	OA
• Kap 228 post 74 Tilskudd til private videregående skoler i utlandet - spesialundervisning	OA

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Bakgrunnsinformasjon

- Retningslinjer og annen informasjon om tilskuddsordningene finnes på [Utdanningsdirektoratets nettsider](#) under Regelverk [Tilskudd](#).

Resultatkrav

- Fylkesmannen har forvaltet statlige tilskudd etter retningslinjene som gjelder for hver enkelt tilskuddsordning, herunder bl.a. utbetaling, kontroll og rapportering.

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.

Annen rapportering:

- Fylkesmannen skal rapportere om forvaltningen av ordningene i tertialrapportering (del 1 økonomirapportering og del 2 tilskuddsforvaltning), jf. fullmaktsbrevet fra Utdanningsdirektoratet.

Direktoratet tar sikte på å legge om tertialrapporteringen til elektronisk rapportering i løpet av 2013.

31.10 Pedagogisk-psykologisk tjeneste for elever ved norske private skoler i utlandet

Ansvarlig: Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Oppdrag

- Fylkesmannen i Oslo og Akershus har ansvar for spesialundervisning og pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) for elever ved norske private grunn- og videregående skoler i utlandet. Dette omfatter ansvar for at skoler og elever får tilgang til pedagogisk-psykologiske tjenester og at det blir gjennomført sakkyndige vurderinger der loven krever det.
- Fylkesmannen har ansvar for å sikre at elever som ikke får et tilfredsstillende utbytte av ordinær opplæring, får spesialundervisning. Dette innebærer at Fylkesmannen skal gjøre vedtak om spesialundervisning og utbetale tilskudd til slik opplæring.
- Fylkesmannen skal også veilede skolene i tilrettelegging av gode opplæringstilbud som bidrar til god læring for elevene.

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Resultatkrav

Fylkesmannen skal

- i hovedsak ha fulgt opp alle søknader /saker innen 3 mnd. etter at henvendelsen er mottatt
- ha gitt informasjon og veiledning om tilpasset opplæring, spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning overfor skoler i utlandet.

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.
- Videre skal Fylkesmannen i årsrapporten rapportere om antall elever som har benyttet tjenesten, hvilke skoler disse elevene tilhører og hvor mye midler som er brukt.

Resultatområde 32 Oppgaver for økt kvalitet i grunnopplæringen

32.2 Kompetanseutvikling

Oppdrag

Fylkesmannen skal:

- motivere til deltakelse og informere om statlige kompetanseutviklingstiltak, bl.a. Kompetanse for kvalitet og Strategi for etter- og videreutdanning 2012-2015
- bistå i arbeidet med *videreutdanning*. Fylkesmannens rolle i arbeidet med videreutdanning for studier i 2013/2014 vil bli beskrevet i eget brev. Det vises for øvrig til beskrivelse av nasjonale utdanningsmyndigheters rolle og ansvar i strategien
- kontrollere bruken av statlige etter- og videreutdanningsmidler og følge opp at skoleeier rapporterer på de ulike ordningene i det elektroniske rapporteringssystemet, herunder kontrollere rapportene for eventuelle feil og mangler
- bidra til regionalt samarbeid mellom partene og til at skoleeiere ivaretar sitt ansvar for kompetanseutvikling etter opplæringslova § 10-8, og delta i det regionale GNIST-samarbeidet
- motivere for deltakelse i skolebasert kompetanseutvikling med god tilknytning til ledernivået i kommunene, jf. Strategi for ungdomstrinnet *Motivasjon og mestring for bedre læring - Felles satsing på klasseledelse, regning, lesing og skriving*

Fylkesmannen i Hedmark, Hordaland, Nordland, Nord-Trøndelag, Oslo og Akershus, Vest-Agder og Østfold skal:

- følge opp at skoleeiere som deltar i satsingen "Vurdering for læring" rapporterer om erfaringer og utvikling til angitte frister, og oppsummere rapporter fra kommunale skoleeiere
- delta på enkelte nasjonale og evt. regionale samlinger og bidra til erfaringsspredning knyttet til satsingen

Fylkesmannen i Buskerud, Finnmark, Møre og Romsdal, Oslo og Akershus, Telemark og Vestfold skal:

- velge ut kommunale skoleeiere og utbetale midler i satsingen "Vurdering for læring" i tråd med kriteriene
- følge opp at skoleeiere rapporterer om erfaringer og utvikling til angitte frister, og oppsummere rapporter fra kommunale skoleeiere
- delta på enkelte nasjonale og evt. regionale samlinger og bidra til erfaringsspredning knyttet til satsingen

Finansiering

- "Kompetanse for kvalitet - Strategi for etter- og videreutdanning", satsingen "Vurdering for læring" og arbeidet med GNIST finansieres over Kunnskapsdepartementets kap. 226 post 21. Hvert embete får tilført egne midler for å gjennomføre oppdragene.

Bakgrunnsinformasjon

- [St.meld. nr. 31 \(2007-2008\) Kvalitet i skolen](#)
- [St.meld. nr. 11 \(2008-2009\) Læreren. Rollen og utdanningen](#)
- [Prop. 1 S \(2012-2013\) Kunnskapsdepartementet](#)
- [Kompetanse for kvalitet. Strategi for etter- og videreutdanning 2012-2015](#)
- [Oxford Research: Utbytte av videreutdanning – 2. Deltakerundersøkelsen 2012](#)
- [Oxford Research: Utbytte av videreutdanning. Deltakerundersøkelsen 2011](#)
- [Etter- og videreutdanning for lærere](#)
- Justert fullmaktsbrev [4.10.2012](#) om midler til videreutdanning, prosjekt 62259
- [Grunnlagsdokument for satsingen Vurdering for læring \(2010-2014\)](#)
- [Invitasjonsbrev 27.10.2011 til deltakelse i pulje 3 i satsingen "Vurdering for læring"](#)
- [Invitasjonsbrev til deltakelse i pulje 4 i satsingen "Vurdering for læring"](#)
- [GNIST - partnerskap for en helhetlig lærersatsing](#)
- [Meld. St. 22 \(2010-2011\) Motivasjon - Mestring - Muligheter, Ungdomstrinnet](#)
- [Strategi for ungdomstrinnet - Motivasjon og mestring for bedre læring - Felles satsing på klasseledelse, regning, lesing og skriving](#)
- [Brev av 13.11.2012 - pilotering av skolebasert kompetanseutvikling på ungdomstrinnet](#)

Resultatkrav

Fylkesmannen har

- gjennomført sine oppdrag knyttet til Kompetanse for kvalitet slik at de nasjonale målene kan nås
- valgt ut skoleeiere til pulje 4 og utbetalt midler i tråd med kriteriene, fulgt opp at skoleeiere leverer planer og rapporter i satsingen «Vurdering for læring» og oppsummert skoleeieres erfaringer og utvikling i satsingen
- valgt ut kommunale skoleiere til satsingen "Vurdering for læring", utbetalt midler i tråd med kriteriene, og ha oppsummert kommunale skoleeieres rapportering av erfaringer og utvikling i satsingen

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.

Annen rapportering:

Oppfølging av rapportering fra skoleeierne:

- På bakgrunn av rapporteringen fra skoleeierne for etterutdanning i 2012 og videreutdanning i 2012/2013 skal Fylkesmannen gi en kort skriftlig kvalitativ vurdering av arbeidet med kompetanseutvikling i fylket. Informasjon om frister vil ettersendes.

Rapportering i forbindelse med strategien Motivasjon og mestring for bedre læring - Felles satsing på klasseledelse, regning, lesing og skriving:

- Skoleeiere rapporterer til Fylkesmannen innen 28. mai på innhold og bruk av midler i piloteringen av skolebasert kompetanseutvikling. Fylkesmannen sammenfatter rapporteringen fra skoleeierne og oversender til direktoratet innen 15. juni 2013.

Rapportering i forbindelse med satsingen Vurdering for læring:

- I pulje 3 skal Fylkesmannen innhente og oppsummere underveisrapporter fra skoleeiere. Rapporter og oppsummering sendes til Utdanningsdirektoratet senest 05.01.13.
- I pulje 3 skal Fylkesmannen innhente og oppsummere sluttrapporter fra skoleeiere. Rapporter og oppsummering sendes til Utdanningsdirektoratet senest 02.10.13.
- I pulje 4 skal Fylkesmannen innhente og oppsummere underveisrapporter fra skoleeiere. Rapporter og oppsummering sendes til Utdanningsdirektoratet senest 06.01.14 (frist for skoleeiere 05.12.13).
- Fylkesmannen kan ved behov legge ved en egen uttalelse knyttet til skoleeierens rapporter.

32.3 Skoleporten

Oppdrag

Fylkesmannen skal:

- stimulere og legge til rette for at Skoleportens brukes som ledd i lokal kvalitetsvurdering og rapportering i grunnopplæringen
- veilede om praktisk bruk av Skoleporten. Dette inkluderer veiledning i bruk av tilstandsrapporten, ståstedsanalysen, organisasjonsanalysen og skoleeieranalysen.

Finansiering

- Finansierte over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Bakgrunnsinformasjon

- [Skoleporten](#)
- [Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\)](#)
- [Lov om private skolar med rett til statstilskot \(privatskolelova\)](#)
- [2006.06.23 nr 0724](#): (KD) Forskrift til opplæringslova.
- [St.meld. nr. 31 \(2007-2008\)](#) Kvalitet i skolen

Resultatkrav

Fylkesmannen har

- stimulert og veiledet til bruk av Skoleporten i kommunene
- tilbudt oppdatert brukerstøttefunksjon
- oversikt over hvordan Skoleporten brukes i lokalt kvalitetsarbeid

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.
- Videre skal årsrapporten inneholde en kortfattet vurdering av hvordan skoleeierne bruker Skoleporten i lokalt kvalitetsarbeid.

32.4 Erfarings- og kunnskapsinnhenting

[Endring i embetsoppdrag](#)

Oppdrag

Fylkesmannen skal bistå Utdanningsdirektoratet i erfarings- og kunnskapsinnhenting fra eget fylke på nasjonale utdanningspolitiske satsningsområder.

Fylkesmannen skal:

- bistå Utdanningsdirektoratet med informasjon og kunnskap om skolenes gjennomføring av nasjonale prøver og bruk av resultatene
- nominere kandidater til Dronning Sonjas skolepris for inkludering og likeverd. Det vil bli sendt eget brev fra Utdanningsdirektoratet med nærmere beskrivelse om gjennomføring av oppdraget.
- gi informasjon om tilbud om Veilederkorps, og stimulere skoleeiere med behov for veiledning om å søke på tilbudet. Fylkesmannen skal motta søknader fra skoleeiere og sende samlet oversikt over søknader til direktoratet innen 1. oktober.
- gi informasjon om rekruttering av veiledere til Veilederkorps for aktuelle kandidater
- delta på enkelte nasjonale og evt. regionale samlinger og bidra til erfaringsspredning knyttet til satsingen

Fylkesmannen i Nordland, Troms og Finnmark skal:

- følge opp de lokale prosjektene om skole-hjemsamarbeid, som et ledd i satsingen Bedre læringsmiljø

Finansiering

- Finansieres over Kunnskapsdepartementets kap. 226 post 21. Arbeidet med Dronning Sonjas skolepris og med veilederkorps skal dekkes innenfor rammen på kap. 1510.

Bakgrunnsinformasjon

- [St.meld. nr. 31 \(2007-2008\) Kvalitet i skolen](#)
- [Prop. 1 S \(2012-2013\) Kunnskapsdepartementet](#)
- [Bedre læringsmiljø \(2009-2014\)](#)
- [Oppdragsbrev 51-08 Etablering av veilederkorps](#)

Resultatkrav

Fylkesmannen har

- bistått Utdanningsdirektoratet med informasjon og kunnskap om skolenes gjennomføring av nasjonale prøver og bruk av resultatene
- nominert kandidater til Dronning Sonjas skolepris for inkludering og likeverd
- bidratt til at skoleeiere søker veiledning, og til rekruttering av veiledere til Veilederkorps.

Fylkesmannen i Nordland, Troms og Finnmark har

- gitt veiledning og støtte i de lokale prosjektene om skole-hjemsamarbeid, og påsett at prosjektene blir drevet etter målsettingene. Fylkesmannen har innhentet rapporter fra skoleeierne og utbetalt midler. Fylkesmannen har sammenfattet rapportene og sendt disse til Utdanningsdirektoratet.

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.

32.5 Tiltak innenfor tilpasset opplæring, spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning

Oppdrag

Fylkesmannen skal:

- informere og veilede kommuner som lokal barnehagemyndighet, barnehage- og skoleeiere, allmennhet og aktuelle målgrupper om innhold, prinsipper og mål i den nasjonale utdanningspolitikken og regelverket, herunder nye mål og strategier for spesialundervisningen, jf. Meld. St. 18 (2010-2011) *Læring og fellesskap*.
- stimulere til tverretattlig og tverrfaglig samarbeid som omfatter barn, oppvekst og opplæring, samt følge med på om slikt samarbeid skjer på lokalt nivå.
- stimulere til at spesialpedagogisk hjelp blir bedre forankret i barnehagen, at det etableres en bedre sammenheng mellom tilpasset opplæring og spesialundervisning i grunnopplæringen og at det skal bli økt bevissthet om spesialundervisningens varighet og resultater.

- bidra til at innsatsen i kommunale og fylkeskommunale tjenester rettet mot barn og unge med sammensatte problemer blir bedre koordinert. Arbeidet bør ses i sammenheng med Regjeringens satsing Ny GIV for å øke gjennomføringen i vide-regående opplæring. Tilsvarende oppdrag er gitt fra Arbeidsdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Resultatkrav

- ha gitt informasjon og veiledning om tilpasset opplæring, spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning, herunder nye mål og strategier, jf. Meld. St. 18 (2010-2011) *Læring og fellesskap*, overfor kommuner og fylkeskommuner og andre som driver opplæring etter opplæringslova (inkludert opplæring for voksne, opplæring innenfor kriminalomsorgen og opplæring i sosiale og medisinske institusjoner, samt asylmottak). Dette for å sikre forsvarlig saksbehandling og ivaretagelse av barns/elevs og foresattes rettigheter
- ha medvirket til og deltatt i tverrfaglig og tverretatlig nettverk mellom skoleeiere, PP-tjenesten, Statlig spesialpedagogisk støtteystem (Statped), universitet- og høyskolesektoren og andre statlige og kommunale tjenester og fagmiljøer.
- ha sammenstilt og formidlet dokumentasjon om opplæringen til barn, unge og voksne med behov for særskilt hjelp og støtte i kommunene og fylkeskommunen.
- ha bidratt til at de ulike sektorenes arbeid med barn og unge som har sammensatte problemer blir bedre koordinert, med sikte på å øke gjennomføringen i videregående opplæring.

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Bakgrunnsinformasjon

- [Prp. 1 S \(2012-2013\) Kunnskapsdepartementet](#)
- [Meld. St. 18 \(2010-2011\) Læring og fellesskap](#)
- [Meld. St. 22 \(2010 – 2011\) Motivasjon – Mestring – Muligheter, Ungdomstrinnet.](#)
- [St.meld. nr 16 \(2006-2007\) ... og ingen sto igjen. Tidlig innsats for livslang læring.](#)
- [Spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning - Veileder til opplæringsloven](#)
- [Utdyping av resultatområde 32.5 gitt i brev av 20.04.2012](#)
- [Ny GIV](#)
- [Rundskriv om oppfølgingstjenesten](#)

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.
- Videre skal årsrapporten inneholde en konkret redegjørelse av hvordan og i hvilket omfang embetet har stimulert til tverretatlig og tverrfaglig samarbeid som omfatter barn, oppvekst og opplæring og fulgt med på om slikt samarbeid skjer på lokalt nivå.

32.6 Utviklingsarbeid – urfolk og nasjonale minoriteter

Ansvarlig: Fylkesmannen i Nordland, Troms og Finnmark

Oppdrag

- Fylkesmennene i Nordland, Troms og Finnmark skal følge opp gjennomføring av tiltak for urfolk og for den kvensk/finske nasjonale minoriteten i samsvar med opplæringslova § 6-2, 5. ledd og § 2-7.

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap.1510) og over Kunnskapsdepartementets kap. 226 post 21.

Bakgrunnsinformasjon

- [Prop. 1 S \(2012-2013\) Kunnskapsdepartementet](#)
- [Strategiplan for Nordområde 2011-2015, oppvekst- og utdanningsområdet](#)

Resultatkrav

Fylkesmannen i Troms har

- i samarbeid med Fylkesmannen i Finnmark påsett at behov for læremidler og kompetanseutvikling knyttet til læreplan i finsk som andrespråk, herunder kvensk, er dekket.
- samarbeidet med Fylkesmannen i Finnmark om gjennomføring av *Strategiplan for samarbeid om oppvekst- og utdanningsområdet i nordområdene 2011-2015* i tråd med regjeringens nordområdestrategi.

Fylkesmannen i Finnmark har

- påsett at elever får nordsamisk fjernundervisning etter rettigheter og behov, samt sørget for koordinering og utvikling av tilbudet i samsvar med rettighetene
- samarbeidet med Utdanningsdirektoratet om implementering av overordnet strategisk plan for samisk fjernundervisning
- samarbeidet med Fylkesmannen i Troms om videreutvikling av læremiddel i finsk som andrespråk og kompetanseutvikling knyttet til læreplan i finsk som andrespråk, herunder også kvensk
- gjennomført *Strategiplan for samarbeid om oppvekst- og utdanningsområdet i nordområdene 2011-2015* i samarbeid med Fylkesmannen i Nordland, Fylkesmannen i Troms, Fremmedspråksenteret, NAFO og Kunst- og kultursenteret.

Fylkesmannen i Nordland har

- påsett at elever får sørsamisk og lulesamisk fjernundervisning etter rettigheter og behov, samt sørget for koordinering og utvikling av tilbudet i samsvar med rettighetene
- samarbeidet med Utdanningsdirektoratet om implementering av overordnet strategisk plan for samisk fjernundervisning
- samarbeidet med Fylkesmannen i Finnmark om gjennomføring av *Strategiplan for samarbeid om oppvekst- og utdanningsområdet i nordområdene 2011-2015* i tråd med regjeringens nordområdestrategi.

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.

32.7 Opplæring innenfor kriminalomsorgen

Ansvarlig: Fylkesmannen i Hordaland

Oppdrag

Fylkesmannen skal:

- forvalte tilskuddsordning [kap. 225 post 68 Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen](#) jf. resultatområde 31.7 Tilskuddsforvaltning
- prioritere innsatte/løslatte som har rett til grunnskoleopplæring, (inkl. opplæring i grunnleggende ferdigheter) og videregående opplæring
- gi relevant informasjon og se til at skoleeiere ivaretar sitt ansvar for innsatte i henhold til opplæringslova
- videreføre og avslutte arbeidet med tilbakeføring gjennom arbeid, fritid og utdanning, TAFU-prosjektet (tidligere TUA-prosjektet) i henhold til prosjektplanen
- følge opp og videreutvikle arbeidet med internett for innsatte i opplæringen innenfor kriminalomsorgen
- stimulere til samarbeid og nettverk tverrfaglig og tverretatlig mellom skoleeiere, universitet/høgskoler og andre aktuelle organisasjoner og fagmiljøer
- delta i internasjonalt arbeid innenfor fengselsundervisningen
- samarbeide med justissektoren og delta i koordineringsgruppa for opplæringen innenfor kriminalomsorgen
- ivareta utdanningssektorenes ansvar for å realisere tilbakeføringsgarantien, jf. St.meld.37(2007-2008) Straff som virker
- videreutvikle opplæringstilbud for unge lovbytere
- videreutvikle samarbeidet med arbeidsdriften i fengslene
- stimulere skoleeier til videreutvikling av fleksible opplæringsløp
- videretildele midler til Narkotikaprogram med domstolskontroll.

Finansiering

- Finansieres over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

- TAFU-prosjektet skal finansieres med inntil 1 mill. kr innenfor eksisterende budsjetttramme på kap. 225 post 68, jf. Prop. 1 S (2012-2013) Kunnskapsdepartementet .
- Narkotikaprogram med domstolskontroll finansieres over Kunnskapsdepartementets kap. 226, post 21.

Bakgrunnsinformasjon

- [St.meld. nr. 27 \(2004 – 2005\) Om opplæring innenfor kriminalomsorgen Enda en vår](#)
- [Innst. S. nr. 196 \(2004 – 2005\)](#)
- [Prop. 1 S \(2012-2013\) Kunnskapsdepartementet](#)
- [Rundskriv nr. G-1/2008](#)
- [Rapport om opplæring innanfor kriminalomsorga 2011](#)
- [Innsette i norske fengsel: Utdanning, utdanningsønske og rett til opplæring](#)
- [St.meld. nr. 37 \(2007-2008\) Straff som virker](#)

Resultatkrav

Fylkesmannen i Hordaland har:

- forvaltet ressursen slik at hovedmålet for ordningen (at innsatte og løslatte som har rett til opplæring på grunnskolenivå/videregående skoles nivå, får det) nås
- informert spesielt om rett til opplæring i grunnleggende ferdigheter og rett til vurdering av realkompetanse
- informert skoleeierne om sentrale krav i forvaltningsloven, herunder om krav til enkeltvedtak

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.
- Årsrapporten skal inneholde opplysninger om antall deltakere fordelt på de med rett til opplæring (jf. oppl.l. kap. 4A) og øvrige deltakere

Annen rapportering:

- Det skal i tillegg rapporteres særskilt årlig om TAFU- prosjektet til styringsgruppen i perioden 2008-2013 og i økonomirapporteringen til Utdanningsdirektoratet.

Resultatområde 33 Tilsyn og forvaltningsoppgaver på barnehageområdet

33.1 Tilskuddsforvaltning

Finansieringen av alle barnehagene skjer i hovedsak gjennom kommunesektorens frie inntekter. Det er få øremerkede tilskudd på barnehagefeltet.

Oppdrag

Fylkesmannen skal:

forvalte statlige tilskudd etter retningslinjene som gjelder for hver enkelt tilskuddsordning.

For tilskudd som er avsluttet før 2013 må det påregnes et visst etterslep av ubehandlede saker og klagesaker i 2013, jf. fullmaktsbrevet fra Utdanningsdirektoratet. I 2013 gjelder dette tilskudd over postene 61 og 64.

Ansvarsdeling

Tilskudd der ansvaret for forvaltningen er delt mellom

Kunnskapsdepartementet/Utdanningsdirektoratet og fylkesmannsembetene:

- [Kap. 231 post 61 Investeringstilskudd](#)
- [Kap. 231 post 64 Tilskudd til midlertidige lokaler](#)

Tilskudd der ansvaret for forvaltningen er delt mellom Utdanningsdirektoratet og fylkesmannsembetene:

- [Kap. 231 post 63 Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder](#)

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (Kap. 1510).

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 17. juni 2005 nr 64 om barnehager \(barnehageloven\)](#)
- [Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker \(forvaltningsloven\)](#)
- [Rundskriv F-01/2011 Statlige tilskudd på barnehageområdet](#)
- [Kap. 231 post 61 Investeringstilskudd til barnehager - retningslinjer](#)
- [Kap. 231 post 63 Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder - oppdaterte retningslinjer kommer i januar 2014](#)
- [Kap. 231 post 64 Tilskudd til faste plasser i midlertidige barnehagelokaler - retningslinjer](#)
- [Nasjonale tilskuddssatser 2013 for kommuner som ikke har egne barnehager](#)
- [Prop.1 S \(2012-2013\) Kunnskapsdepartementet](#)

Resultatkrav

- Fylkesmannen har forvaltet statlige tilskudd etter retningslinjene som gjelder for hver enkelt tilskuddsordning, herunder bl.a. utbetaling, kontroll og rapportering.

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.

Annen rapportering:

- Primo februar: Tilbakemelding på kontroll av foreløpig rapport fra BASIL av antall minoritetsspråklige barn i barnehage innrapportert per 15.12. Rapport til kontroll sendes fra Utdanningsdirektoratet til det enkelte embete. Nøyaktig dato for tilbakemelding blir opplyst sammen med rapport til kontroll.
- Fylkesmannen skal rapportere om forvaltningen av ordningen i tertialrapporteringen (del 2 tilskuddsforvaltning), jf. fullmaktsbrevet fra Utdanningsdirektoratet.

Direktoratet tar sikte på å legge om tertialrapporteringen til elektronisk rapportering i løpet av 2013.

Rapportering til Kunnskapsdepartementet:

- 12. september 2013: Regnskapsrapport for bruk av midler per 31. august over kap. 231 post 61 Driftstilskudd til barnehager og post 64 Tilskudd til midlertidige lokaler. Rapporten skal anslå merbehov for midler på hver enkelt post for 2013 ut over det fylkesmennene har fått tildelt i belastningsfullmakt. Mal for regnskapsrapporten vil publiseres på FM-nett under Utdanningsdirektoratet.

33.2 Klagesaksbehandling

Oppdrag

- Fylkesmannen skal behandle klagesaker etter barnehageloven med forskrifter.

Fylkesmannen i Troms skal:

- behandle klagesaker fra Longyearbyen lokalstyre på barnehageområdet

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 17. juni 2005 nr 64 om barnehager \(barnehageloven\)](#)
- [Lov 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker \(forvaltningsloven\)](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1555 om familiebarnehager](#)
- [Forskrift 29. oktober 2010 nr. 1379 om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1478 om foreldrebetaling i barnehager](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1508 om midlertidig og varig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1507 om pedagogisk bemanning](#)
- [Tolkning av regelverket](#), jf. udir.no

Resultatkrav

- Fylkesmannen skal i hovedsak behandle klagesaker innen 3 måneder.

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.
- I årsrapporten skal Fylkesmannen rapportere om antall klager, type klager og resultatet av behandlingen. Rapportering på klagesaker skal gjøres i det elektroniske årsrapporteringssystemet.
- Fylkesmannen skal i årsrapporten oppgi antall og type saker hvor klager henvender seg på nytt til Fylkesmannen hvor barnehageeier/barnehagemyndigheten ikke har fulgt opp vedtaket. Det skal også rapporteres om de tilfellene der Fylkesmannen er blitt kjent med saken på annen måte, for eksempel gjennom media.

33.3 Informasjon og veiledning

Fylkesmannen skal informere og veilede kommunene som lokal barnehagemyndighet, barnehageeiere, allmennhet og aktuelle målgrupper om innhold, prinsipper og mål i den nasjonale barnehagepolitikken.

Oppdrag

Fylkesmannen skal:

- informere og aktivt veilede om barnehageloven med forskrifter
- formidle resultater fra tilsyn for å øke regelverksetterlevelsen
- prioritere informasjon knyttet til kommunenes praktisering av forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskudd til ikke-kommunale barnehager
- følge opp kommunene slik at de oppfyller retten til barnehageplass
- følge opp kommunenes ansvar med å tilrettelegge barnehagetilbudet til samiske barn i samiske distrikt og øvrige kommuners ansvar med å tilrettelegge for at samiske barn utvikler sitt språk og sin kultur, jf. Barnehageloven § 8

Fylkesmannen i Troms skal:

- gi informasjon og veiledning om regelverket til Longyearbyen lokalstyre og barnehage

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 17. juni 2005 nr 64 om barnehager \(barnehageloven\)](#)
- [Forskrift 1. mars 2006 nr 266 om barnehagens innhold og oppgaver](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1555 om familiebarnehager](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1477 om saksbehandlingsregler ved opptak i barnehage](#)
- [Forskrift 29. oktober 2010 nr. 1379 om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1478 om foreldrebetaling i barnehager](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1508 om midlertidig og varig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1507 om pedagogisk bemanning](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1509 om politiattest i henhold til barnehageloven](#)
- [Rundskriv F-01/2011 Statlige tilskudd på barnehageområdet](#)
- [Prop. 1 S \(2012-2013\)](#)
- [Tolkning av regelverket, jf. udir.no](#)

Resultatkrav

- Fylkesmannens tiltak har bidratt til at lokale barnehageeiere og –myndigheter og andre aktuelle målgrupper er gjort kjent med regelverket samt innhold, prinsipper og mål i den nasjonale barnehagepolitikken.
- Fylkesmannen har prioritert veiledning til kommunene om forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskudd til ikke-kommunale barnehager.
- Fylkesmannen har hatt særlig fokus på veiledning av kommuner der klagesaksbehandlingen og tilsyn avdekker manglende oppfyllelse av barnehagelov og forskrifter, jf. resultatområdene 33.2 og 33.4.

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.
- Gjennomførte informasjons- og veiledningstiltak rettet mot kommunale og ikke-kommunale barnehageeiere og kommunen som barnehagemyndighet, med særlig god effekt, skal omtales i årsrapporten.
- Beskrivelse av særskilte tiltak som er iverksatt for å bidra til at kommunene følger forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskudd til ikke-kommunale barnehager.

Annen rapportering:

- Fylkesmannen skal rapportere om kommuner som ikke har oppfylt retten til barnehageplass per 01.09.2013 med frist 02.09.2013 til Udir, post@udir.no.

33.4 Tilsyn

Oppdrag

Fylkesmannen skal:

- føre tilsyn med at kommunene som barnehagemyndighet utfører de oppgaver de er pålagt etter barnehageloven med tilhørende forskrifter
- prioritere arbeid for at tilsynsobjektene retter lovbrudd, avdekket gjennom Fylkesmannens tilsyn.
- publisere alle sine tilsynsrapporter på fylkesmannen.no senest 1 måned etter klagefristens utløp.

Fylkesmannen i Troms skal:

- føre tilsyn med Longyearbyen lokalstyre på barnehageområdet

Finansiering

- Finansierte over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 17. Juni 2005 nr 64 om barnehager \(barnehageloven\)](#)
- [Lov 10. februar 1967 om behandlingssaker \(forvaltningsloven\)](#)
- [Lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner \(kommuneloven\) kapittel 10A](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1507 om pedagogisk bemanning](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1510 om føring av register til bruk i forbindelse med kontroll av beregning og utbetaling av kontantstøtte](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1555 om familiebarnehager](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1477 om saksbehandlingsregler ved opptak i barnehage](#)
- [Forskrift 29. oktober 2010 nr 1379 om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskudd til ikke-kommunale barnehager](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1478 om foreldrebetaling i barnehager](#)
- [Forskrift 16. desember 2005 nr 1509 om politiattest i henhold til barnehageloven](#)
- [Forskrift 1. mars 2006 nr 266 om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver](#)
- [Veileder for fylkesmannens tilsyn](#)
- [Veileder om godkjenning av barnehager](#)
- [Veileder om kommunens tilsyn med barnehager](#)

Resultatkrav

Direktoratet vil i hovedsak vurdere embetenes måloppnåelse ut fra følgende resultatkrav:

- At fylkesmannen har ført tilsyn der tema, objekt og omfang er basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger.
- At fylkesmannen har gjennomført tilsyn med minst fem kommuner og at minimum to av tilsynene er stedlige.
- At fylkesmannen har bistått Utdanningsdirektoratet i utviklingen av tilsynet på barnehageområdet.
- At fylkesmannen har implementert ny tilsynsmetodikk på barnehageområdet.
- At tilsynene har vært gjennomført etter de til enhver tid gjeldende føringer fra Utdanningsdirektoratet for å sikre likebehandling og ensartet tilsynspraksis.

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egen vurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser,

kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.

- Fylkesmannen skal i rapportering for 2013 særskilt vurdere i hvilken grad tilsynsobjektene retter lovbrudd avdekket gjennom tilsyn.

Annen rapportering

- Etter gjennomført tilsyn, skal fylkesmannen fylle ut en egen rapporteringsmal. Utfylt mal sendes til post@udir.no innen 28. februar.

33.5 Kontroll av årsmelding per 15/12 og årsregnskap for ikke-kommunale barnehage

Oppdrag

Fylkesmannen skal

- kvalitetssikre innrapporterte data, og veilede og følge opp kommunene

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel 1510.

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 17. juni 2005 nr 64 om barnehager \(barnehageloven\)](#)
- [Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker \(forvaltningsloven\)](#)
- [Faglig veileder årsmeldingsskjema BASIL](#)
- [Teknisk veileder årsmeldingsskjema BASIL](#)
- [Faglig veileder for årsregnskap for ikke-kommunale barnehager](#)
- [Teknisk veileder for årsregnskap for ikke-kommunale barnehage](#)

Resultatkrav

Fylkesmannen har ansvar for:

- at alle barnehager og barnehageeiere har rapportert data i skjemaene for årsmeldinger og årsregnskap innen fristen
- at data fra årsmeldingsskjemaet er kvalitetssikret innen fristen

Rapportering

Rapportering i årsrapporten:

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.

Resultatområde 34 Oppgaver for økt kvalitet i barnehagen

34.2 Kompetanseutvikling og rekruttering

Oppdrag

Fylkesmannen skal

- bidra til videreføring av satsingen *Vennskap og deltakelse - kompetansesatsing for barnehageansatte* herunder tiltak for å ivareta mangfolds- og likestillingsperspektivet. Fylkesmannens rolle i arbeidet med denne satsingen vil bli beskrevet i eget brev. Tildeling av midler fra kap. 231 post 21 må sees i denne sammenheng
- bistå Utdanningsdirektoratet i etableringen av midlertidige studieplasser/videreutdanning for barnehagelærere og kompetansehevingstiltak for assistenter
- bidra til implementering av veilederen *Barns trivsel – voksnes ansvar* gjennom samarbeid med relevante aktører
- iverksette tiltak for rekruttering av barnehagelærere, jf. GLØD
- bidra med tilrettelegging for økt rekruttering av menn til arbeid i barnehagen
- informere om tiltakene for veiledning av nyutdannede barnehagelærere

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).
- Delvis finansiert over Kunnskapsdepartementets kap. 231 post 21.

Bakgrunnsinformasjon

- [Prop. 1 S \(2012-2013\) for Kunnskapsdepartementet](#)
- [St. meld. nr. 41 \(2008 – 2009\) Kvalitet i barnehagen](#)
- Kompetansesatsingen *Vennskap og deltakelse*, jf. eget brev
- [Likestilling 2014. Regjeringens handlingsplan for likestilling mellom kjønnene.](#)
- Veilederen *Barns trivsel – voksnes ansvar* (kommer senere)
- [Manifest mot mobbing, tiltaksplan 2011-2014](#)
- Nettsiden til rekrutteringskampanjen: www.verdensfinestestillingledig.no

Resultatkrav

Direktoratet vil i hovedsak vurdere embetenes måloppnåelse ut fra følgende resultatkrav:

- Iversatt tiltak under satsingen *Vennskap og deltakelse - kompetansesatsing for barnehageansatte*, herunder tiltak for å ivareta mangfolds- og likestillingsperspektivet, jf. eget brev fra Utdanningsdirektoratet
- Embetene har bidratt til at kommuner har implementert veilederen *Barns trivsel – voksnes ansvar*
- Embetenes iverksatte tiltak har bidratt til veiledning av nyutdannede barnehagelærere og lederutdanning for styrere
- Embetenes iverksatte tiltak har bidratt til økt rekruttering av menn i barnehagen
- Embetet har bidratt til etablering av midlertidige studieplasser/videreutdanning for barnehagelærere og kompetansehevingstiltak for assistenter

Rapportering

Rapportering i årsrapporten

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.
- En kort vurdering av særskilte utfordringer på rekrutteringsområdet, herunder vurdering av på hvilken måte embetets iverksatte tiltak for økt rekruttering har bidratt til økt andel av menn i barnehagen.

34.3 Andre satsingsområder

Oppdrag

Fylkesmannen skal:

- iverksette tiltak for å styrke barnehagenes kompetanse på områdene språkstimulering for minoritetsspråklige førskolebarn og flerkulturell pedagogikk i samarbeid med fagmiljøer
- i samarbeid med Sametinget og/eller andre relevante aktører legge til rette for kompetanseutvikling i samiske barnehager og norskspråklige barnehager med samiske barn. Dette gjelder særlig for fylkesmannsembetene i Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Oslo og Akershus
- bidra til at barnehageeiere bruker veilederen *Til barnets beste – samarbeid mellom barnehagen og barnevernstjenesten*

Fylkesmannen i Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag skal:

- bidra til å følge opp aktuelle tiltak på barnehageområdet i Handlingsplan for samiske språk. Herunder skal det særlig legges vekt på sammen med Sametinget å bidra til at det gjennomføres språkmotiveringsseminar.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus:

- har et særlig ansvar for å følge opp tiltak på barnehageområdet i Handlingsplan for å bedre levekårene for rom i Oslo.

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).
- Delvis finansiert over Kunnskapsdepartementets kap. 231 post 21.

Bakgrunnsinformasjon

- [Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder](#)
- [Handlingsplan for samiske språk, A-0025 \(Arbeids- og inkluderingsdepartementet 2009\)](#)
- [Handlingsplan for å bedre levekårene for rom i Oslo, A-0027 B \(Arbeids- og inkluderingsdepartementet 2009\)](#)
- [Veilederen Til barnets beste – samarbeid mellom barnehagen og barneverntjenesten](#)

Resultatkrav

Direktoratet vil i hovedsak vurdere embetenes måloppnåelse ut fra følgende resultatkrav:

- Embetenes iverksatte tiltak har bidratt til å styrke barnehagenes kompetanse innenfor språkstimulering for minoritetsspråklige førskolebarn.
- Embetenes iverksatte tiltak har bidratt til videreutvikling av flerkulturell pedagogikk.

Rapportering

Rapportering i årsrapporten

- Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av i hvilken grad embetet har innfridd resultatkravene. I denne vurderingen kan det blant annet legges vekt på ressurser, kompetanse o.a. i embetet. Eventuelle avvik fra resultatkravene skal redegjøres for sammen med omtale av iverksatte tiltak.
- Beskrive tiltak som har bidratt til å styrke barnehagenes kompetanse i språkstimulering og flerkulturell pedagogikk.
- De aktuelle embetene skal rapportere hvordan iverksatte tiltak har bidratt til kompetanseutvikling i samiske barnehager/norskpråklige barnehager med samiske barn og hvordan det samarbeides med Sametinget.
- Fylkesmannen i Oslo og Akershus skal beskrive hvordan gjennomførte tiltak på barnehageområdet i Handlingsplan har bidratt til å bedre levekårene for rom i Oslo. Dette innbefatter en kort redegjørelse knyttet til spesielle utfordringer på området.